

REVISTA ORĂȘTIEI

ABONAMENTELE:

Pe 1 an 3 fl.; pe 1/2 an 1 fl. 50 cr.; pe 4 luni 1 fl.
Pentru România și străinătate 4 fl. la an.
Manuscripte nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate
nu se primesc.
Abonamentele se plătesc înainte.

Apare în fiecare Sâmbătă
EDITOR AL FOII:
Aurel Popovici-Barcianu, director.
PROPRIETATEA
Institutului tipografic „Minerva” în Orăștie.
INSERTIUNILE:

Un șir garmond prima-dată 5 cr., a 2-a oară
4 cr., a 3-a oară 3 cr. și timbru de 30 cr.
Atât banii de abonament cât și pentru insertiuni, sînt
a se trimite la adresa: „Minerva” institut tipografic
în Orăștie (Szászváros).

Contra maghiarisării numelor comunale.

În sfîrșit, în ora a unsprezecea, de
n'o fi chiar trecut și ea, avem mîngă-
găerea de-a putea vesti începutul unei
mişcări de protestare contra lacomului
și plinului de ură plan de lege despre
ungurizarea numelor comunelor și a tu-
tutor locurilor din țeară!

Mai mulți fruntași români din comi-
tatul Hunedoarei, năcăjiți că, în mare
nu vîd nici o porneală, deja la 1 Dec.
a. c. s'au întrunit aici în o mică con-
ferență, și au hotărît să facă din parte-le
ce se poate, pentru a manifesta contra
acestei plănuită legi. Își vor și face da-
torința, după putință, în adunarea de
Luni (13 Dec.) a Congregației comi-
tatului.

Acum, în „Tribuna” din Sibiu, dela
8 Decembrie, vedem publicată urmă-
toarea:

Convocare.

Subscriții ne luăm voe a convoca prin
aceasta pe alegătorii dietali de naționalitate
români, din cercurile electorale Sibiu, Cristian,
Sebeșul-săsesc, Cisnădie și Nocrichiu la o

Adunare publică

ce se va ține Marți, la 14 Decembrie n.
1897, la 11 ore înainte de amiază, în sala
cea mare a casei sociale („Gesellschaftshaus”)
din Sibiu, cu scopul de a discuta și lua
rezoluțiuni privitoare la noul proiect de lege,
așa numit „despre numele comunelor și alte
nume de localități”.

Sibiu, 5 Decembrie n. 1897.

Dr. Ioan Rațiu m. p. Ioan de Preda m. p.
Ioan Droc m. p. Dr. N. Calefariu m. p.
protopresbiter.

Așadar' un început de mișcare de
protestare prin întruniri publice.

FOIȚA „REVISTEI ORĂȘTIEI”
Fermecătoria căprarului.

Anul acesta s'au împlinit douăzeci de ani
de când țeara noastră a avut un războiu mare.
Din vremuri depărtate, din veacuri multe
vrășmașii cu cari s'au luptat mai deseori Ro-
mânii noștri, au fost Turcii.

Tot cu neamul acesta de vrășmași s'au
răsboit și acum douăzeci de ani.

Pe vremea marilor noștri domni sau voe-
vozi, lumea întreagă tremura de puterea Tur-
cilor, cari voiau să se facă stăpâni în Europa.

Da' ca să poată merge spre apus, la ce-
lelalte neamuri, trebuia să supue puterii lor
popoarele din răsărit.

În răsărit, cei mai viteji, cei mai nebi-
ruiți erau Românii.

Turcii se siliu să-i plece sub sabia lor.
Românii nu se lăsu nici morți.

Turcii, mereu treceau în Țeara-Romă-
nească, cu gândul să se poată duce mai de-
parte, după-ce vor birui pe Români.

Românii îi luau însă la trei parale, fi pu-
neau pe fugă, ori cât erau ei de mulți, și-i
faceau să se mai astîmpere la ei acasă, câte
o bună bucată de vreme.

Să le salutăm cu bucurie în toate
părțile, și unde se vor convoca încă,
să le dăm tot spriginul nostru.

Aceasta este dorința de obște a
tuturor Românilor, peste tot.

Vom dovedi-o aceasta pentru ceti-
torii noștri prin câteva spicuiți în foile
românești.

„Tribuna” din Sibiu, publicând con-
vocarea, scrie:

Să protestăm! Convocarea, ce o dăm în
fruntea numărului de azi, este, credem, sig-
nalul pentru toate comitatele și cercurile elec-
torale, locuite de Români, de a se întruni și
a protesta contra proiectului de maghiarisare a
comunelor și contra tuturor volnicilor de ma-
ghiarizare!

Zicem deci de nou: *La lucru!*

Conducătorii și fruntașii poporului să ia
numai decât măsurile de lipsă, ca în toate
centrele să se concheme și să se țină meetin-
guri de protestare. Bine ar fi, dacă aceste s'ar
întruni pretutindena în interval de câteva zile.

Basați pe legi și pe drepturile de cetățeni,
să ne facem datoria pentru neam!

Românii din comitatul Sibului, ca și la
1893 au făcut începutul; credem, că celelalte
centre vor urma frumosului exemplu dat.

Cu bărbăție și însuflețire, înainte!

„Tribuna Poporului” din Arad scrie
în aceeași zi:

Alunga-vom duhurile rele curînd și por-
ni-vom lupta eară!

*Fiecare Român cu inimă să stea gata să-și
facă datoria!* Să și-o facă toți și de pretu-
tindeni. Vreme de perdut nu mai e, că fierul
trebuie să-l bați cât e cald.

Guvernul acum ne pune sulita în coaste,
acum trebuie să parăm deci și noi lovitura.

Dacă nici după atâta letargie nu ne vom
reculege, dacă nici în fața actualelor lovituri
îndreptate în contra noastră nu ne vom și
ridica deasupra micilor patimi, mîne guver-
nul are drept să ceară, prin lege, desființarea
noastră totală! Căci ce neam mai sîntem noi

Acum douăzeci de ani, Românii trecură
și ei în țeara turcească.

Rușii începuseră războiul cu Turcii, dar'
nu-i puteau birui pe acestia.

Atunci chemară pe Români să le dea
ajutor cu viteaza lor ostire.

Și Românii li-se duseră în ajutor.

Să vedeți ce s'a întimplat cu un căprar
român, pe care l-au prins Turcii.

Povestea aceasta voiam să o spun.

Românii începuseră să dea de gustat Tur-
cilor ghiulele și gloanțe românești.

Muriseră mulți Turci din pricina unei ase-
menea mîncări, care nu seamănă de loc cu
pilaful turcesc.

De aceea se pornise în inimile vrășmașe
o mare ură împotriva Românilor; și fiindcă
piept la piept nu puteau să o ducă mult în
lupta cu Românii, Turcii căutau să prindă pe
unde puteau câte un Român doi, și să-i chi-
nuească strașnic până-ce-i omorau.

Intr'o noapte întunecoasă, de nu-ți puteai
vedea nici degetele dela mîna, patru soldați
și un căprar, dorobanți voinici, stăteau de
strajă într'un loc mai depărtat de tabără.

Din când în când numai își ziceau unul
altuia, câte o glumă, și aceea pe șoptite, de
socoteai că vîntul a mișcat vr'o frunză.

Dar' cu ochii deschiși în patru străbăteau
necurmat întunerecul, cu care se deprinseră,

ca să nu le poată scăpa nici cea mai mică
mişcare ce le-ar da de bănuț că niște vrăș-
mași au poftă de făcut vr'o glumă de sînge.

Era în puterea nopții, când dacă biruești
somnia, nu poți să depărtezi anume gânduri
ale inimii, anume dor de țeară și de cei de
acasă.

Mintea, fără voia ta, ori-cât ești de deș-
tept, te poartă pe unde și-ar fi drag să fii;
îți arată ce și-ar fi drag să vezi; îți desfășură
părți din vieța din urmă, te desfătează cu o
dulce amintire de ele.

Nu dormi, ai o ureche la pîndă, — dar'
visezi...

Deodată căprarul sări ca mușcat de-un
șerpe:

— Ptiu! spurcatule! de unde eșii! strigă
dînsul... Pe ei, băieți!

De după niște tufe, par'c'ar fi venit pe
sub pămînt, țîșniră niște turcălai, și năvăliră
asupra Românilor.

Ai noștri, băieți viteji, începură cu paturile
puștilor, și dă-i, și trage... Unde loveau turtă
faceau și cap și fes.

Căprarul dădu alarmă, sunând din trimbiță,
ca să le vie în ajutor altă strajă de-aproape
de ei.

Dar' Turcălăii erau mulți, bată-i mama
pădurii!

și prin ce ne arătăm vrednici de a trăi ca
națiune, când nici potrivnicilor noștri, nici
lumii mari nu dovedim prin nimica forța
noastră ca națiune?!

Numărul numai, de am fi de două ori
atâția, nu impune. Căci știut este, un lup
turme întregi risipește. Și noi numai turme
suntem, și Sîrbi, și Slovaci și Români, câtă
vreme ne lăsăm ca lupul să ne sfășie!..

Piară, deci, dracul dintre noi... Să batem
clopotele într'o dungă, că vrăjmașul e înain-
tea noastră, și-i cunoaștem și reutatea și
chipul lui de luptă! Și acolo să alergăm,
unde s'a încins întăiu lupta. De vom reuși
să o pornim pe toată linia, cu atât mai bine.
Amicii noștri nu se vor da înderăt de nicăiri.
Vor alerga pretutindeni, unde zăngănit de
arme se aude!..

„Telegraful Român” din Sibiu scrie
la 27 Nov:

Prin maghiarisarea comunelor ni-se dă
o lovitură, pe care o vor simți după noi multe
gnnerațiuni.

O mie de ani am trăit pe aceste locuri
în societatea Ungurilor și ne-am păstrat firea
noastră cu tot ce se leagă de ea.

În milleniul al doilea guvernul voește
să schimbe suprafața acestei țări, să sdro-
bească tot trecutul de o mie de ani, să nimi-
cească tot ce a fost plăcut poporului nostru.

Azi se iau numele comunelor, mîne în
cărțile noastre de școală nu vom mai da de
numirile în cari ne-am născut, și cari ca
scumpă moștenire le-am eredit dela strămoșii
noștri.

Locurile noastre istorice vor dispărea, și
noue numiri vor fi legate de reminiscențele
istorice.

Copiii noștri cu uimire vor vedea, că ei
s'au născut în altă comună, și nu în cea a
părinților lor, numirile seculare numai în tra-
dițiune se vor păstra, și se va lucra cu sis-
tem ca și cea tradițiune să se dea uitărei.

În asemenea desperată situațiune cel pu-
țin indignațiunii noastre să-i dăm expresiune

mai energică pe calea, care ne mai stă des-
chisă.

Ear' în numărul său cel mai nou
(dela 9 Dec.) zice:

„Noi naționalitățile avem dorința să ne
manifestăm memultămirea față și cu acest
proiect de lege, care e o zală din lanțul cel
cu care tot mai tare ne strînge hegemonia,
dată acuma în mînilor Maghiarilor”.

„Gazeta Transilvaniei” din Brașov
a scris și ea repețit contra acestui plan
de lege, și a protestat contra lui cu
toată tăria glasului.

Fac dar' numai un lucru ce e do-
rința tuturor, Românii cari, pe căile pe
cari pot, pe cari sînt chemați ori mi-
nați, protestează bărbătește contra ace-
stei vătămătoare legi!

Tulburările din Bohemia.

Austria ajunsese, în unele părți ale
ei, unde Germanii trăesc amestecați cu
Slavi, mai ales cu Cehi, până la pragul
revoluției.

Publicarea legii statură însă, în în-
telesul căreia pe fiecare tulburător al
liniștei publice ori pricinuitor de pagubă
în averea altuia, îl pun naintea tribu-
nalului statur care îl osîndește îndată,
fără drept de apelație, la moarte, și îl
împușcă, — a domolit în curînd lumea.
De nu publicau îndată legea asta, era
reu de tot de Nemții și Jidovii din Praga.
Nu mai aflau găuri de șoareci prin cari
să se ascundă, cu așa furie se arunca-
seră asupra lor Cehii din marele oraș
Praga.

Totuși și după publicarea staturului
unii, mai îndrăsneți, nu și-au dat pace.
Eată cum au adus, pe rînd, telegra-
mele vești despre întemplările zilelor
trecute.

Praga, 3 Dec. Ieri au închis pe 111
inși. În zilele tulburărilor din urmă au arestat
de tot peste 300 de persoane Toată armata

Putură doborî doi din soldații noștri; prin-
seră și duseră cu ei pe ceilalți doi și pe
căprar.

Noaptea-i acoperi în fuga lor nemernică.

Cînd veni în goană straja apropiată, găsi
un norman de trupuri turcești; pe doi din
soldații din strajă, loviți greu în luptă cu moar-
tea, ear' pe ceilalți trei... nicăiri.

Își dădură seama că era earăși o ispravă
turcească, precum se mai întemplase.

După-ce Turcii ajunseră în tabăra lor în-
tărită, care de altmintrelea, nu era prea de-
parte mult, se învoiră să jupoie de vii pe
cei trei soldați români, „ca pe niște berbeci”,
cum îi batjocoreau ei, afurisiții!

Un Turc știa românește, și le spuse sol-
daților ce-aveau de pățit...

Căprarul începă a rîde...

— Puteți să ne luați trei piei, de-ți găsi
pe noi, grăi el. Tot n'o să murim, fiindcă, și
eu, și tovarășii mei sîntem vrăjiți...

— Cum vrăjiți bre! întrebă Turcul mirat...

— Înainte de a ne porni la războiu, poavești
căprarul, ne-am dus la o vrăjitoare și ea ne-a
dat fermece cu care să ne ungem, și ne-am
uns. Uite, puteți să cercați, dar' odată cu trei,
și să vedeți că nici glonțul nu ne poate ucide,
nici sabia, fie cât o fi de ascuțită, nu ne poate
tăia.

din loc a lucrat la facerea rinduelii și n'a isbutit, până-ce a fost înmulțită. Azi sunt în Praga 25 de batalioane infanterie, 1 batalion vânători, 2 scadroane de dragoni și încă tot sosesc spre întărire trupe din Viena, Kremsl și Brűnn.

În spitale sunt peste 270 de greu răniți, din cari azi au murit 4.

Sinagoga din Smichov au zdrobit-o cu petri. Pe când au sosit trupele, tulburătorii fugiseră. Pe 3 i-au prins totuși: *pe acestia îi judecă după legea statară!*

Tribunalul statar s'a constituit deja ieri. La președintele lui s'a dus gădele (hoherul, călăul) și preotul temnițelor, spre a sta la îndemână.

Ieri în mai multe orașe ale Bohemiei au fost mari tulburări, precum în *Pilsen, Bernau, Kőnigrätz, Koblenz, Reichenberg* etc, dar' după vestea publicării statarului, s'au liniștit.

Praga, 4 Dec. Azi noapte au dat foc unei fabrici de pânze ce vrednică 1/2 milion! Aprinzătorii n'au putut fi descoperiți. Fabrica era a unui Jidan din cei mai bogați din Praga, care are un șir întreg de case dintr'o uliță!

Praga, 5 Dec. Azi noapte orașul a fost liniștit. Numai dintr'o casă s'a tras cu revolverul pe fereastră asupra patru militari ce trecea pe stradă. Soldații au pușcat și ei de 2 ori asupra acelei case. Au intrat apoi în lăuntru și au găsit pe trei tineri și câteva revolvere. I'au arestat.

În decursul întregilor tulburări, s'au spart ferestrele la 800 de prăvălii și case (firește nemțești și jidovești). Ear' numărul prăvăliilor și locuințelor prădate în decursul tulburărilor e 44. La poliție se tot înștiințează câte-un om, pe care prădările zilelor trecute l'au ruinat de tot.

Praga 6 Dec. Un băiat de școală a fost prins când dădea cu petri în ferestrele teatrului nemțesc! L'au arestat. Ar fi să cadă sub judecată statarială (moarte prin glonț) dar' fiind sub 14 ani, legea asta n'are putere și asupra lui. De aceea l'au predat judecătoriei cercuale.

Praga, 7 Dec. Fabricantul neamț Lederer a dat afară din lucru vre-o 200 de lucrători chei. Intrebat ce l'a hotărât la pasul acesta, a răspuns că din banii lui mai mult muncitor chei nu va mânca pâine, mai bucuros își strămută fabrica la Viena!

La tot cazul foarte caracteristice și pline de învățătură arătări sunt cele-ce se petrec în Bohemia. Noi Români am putea învăța și dela Cehi și dela Nemți însuflețire și sârire în foc pentru naționalitate, și dacă ca ei am gândi și am fi de hotărâți, *minuni* s'ar putea vedea după noi în lupta noastră națională, nu mișcări de melci...

PACEA LUMII

Din depărtatul Răsărit.

Germania pare că vrea cu ori-ce preț să-și arete puterea și pe mare în Răsăritul îndepărtat. Pentru doi misionari omorâți, cere dela China lucruri cât nu face un colț de țară!

Eată cele mai noue știri despre ciocnirea ei cu Haiti:

Berlin, 7 Dec. O a doua divizie maritimă a plecat azi din Kiel spre Asia-răsăriteană. Ajunse la Haiti, cele 2 corăbii de război au cerut ca în 48 de ore guvernul să plătească 20.000 dolari ca despăgubire negustorului Lüders (pentru care au pricina). Guvernul a plătit suma, dar' în Porto-Prince e aprinderea contra străinilor așa de mare, că toți Nemții au trebuit să-și caute scut și scăpare pe corăbiile de război!

Ear' despre ciocnirea cu China se dau următoarele știri:

Shanghai, 7 Dec. În 3 Dec. 200 de marinari germani au pornit din port spre orașul Kian-Ciao cu 2 tunuri. (Orașul e la 18 chilometri dela port). Chinezii s'au retras fără împotrivire și Germanii au ocupat orașul.

Se vorbește chiar, că trei puteri, între cari și Germania, ar avea de gând să împartă între sune China (impărăție uriașă de 400 de milioane, mai mare cât toată Europa! dar' foarte înapoiată) și că omorârea misionarilor a fost numai bun privilegiu de-a căuta pricina, ocupând orașul, după care se se întindă tot mai departe.

Londra, 7 Dec. Ziarul cu mare trecere „Morning Post“ de aici a pus lordului Salisbury (capul guvernului) întrebarea, că oare față cu siluirile triplei alianțe, nu are de gând ca Anglia să iee în apărare drepturile Chinei, renoind vechea pretenție cu ea? Căci e foarte probabil, că și China dar' și Japonia (stat vecin de 40 milioane și foarte înaintat), i-ar da ajutor și i-ar fi recunoscătoare.

Japonia și așa se crede că nu va sta nepăsătoare, dacă Germania va ținea mult cuprins orașul chinez Kian-Ciao. Căci, firește, nu vrea să i-să încube în coaste, un vecin așa primejdios!

Revoluția în Albania

s'a liniștit după trimiterea mării mulțimi de trupe turcești la fața locului. S'au dus pe capul lor Turci cât frunză și iarbă! Dar' totuși vre-o 6000 de Albani întorși din Tesalia nu vreau să deie în samă armele ce le au dela erar.

Asta tot mai face griji, ca nu cumva într'o bună dimineață să facă întrebuințare de ele.

De îngrozit!

Da, e de îngrozit felul cum guvernul unguresc crede că e a se chivernisi averea stoarsă dela marea mulțime săracă a plătiturilor de dare!

Lunia trecută, îndată după redeschiderea dietei ungurești, ministrul de finance a înaintat planul de cheltueli al anului viitor.

Dar' mai întâi el a desfășurat, întemeiat negreșit pe socoteli amănunțite, următoarele păreri despre anul viitor:

»E trista mea *convingere*, a zis ministrul, că, onorata dietă, având în vedere nenorocirile economice ce de ani bântue țeara și mai ales roada din cale-afară rea a anului de față, — *anul viitor va fi un aa nepriincios!*

»Trebuie să fim pregătiți la aceea, că în anumite isvoare a venitelor statului, o să ne trezim cu *scăderi* în anul viitor!»

Așa spune ministrul, că, precum el prevede, va fi *an mai sărac de venit* cel viitor. Asta o credem, și ne doare că trebuie să o credem, pentru-că sărac e poporul și lipsit din cale-afară atunci când statul trebuie să sufere scurtare în venitele lui! Căci altfel, dacă numai poate, tot prisosul muncii sale îl varsă bietul popor în dare pentru stat, ca să-l susție, ca el, statul, să-l fericească cum vedem că-l »fericește«!..

Da' ceea-ce nu mai e dureros numai, ci scandalos și păcătos în istoria aceasta, e, că ministrul deși spune că așa rău va fi anul, totuși *budgetul cheltuelilor anului viitor îl face cu 7—8 milioane de fl. mai mare ca în anul de față!*

Sunt mai mari în anul viitor decât în anul de față cheltuelile drumurilor de fer, a postelor, telegrafelor, telefoanelor, băilor și a turnătoarelor de bani, cu *4 milioane de floreni!*; cheltuelile ce le recer punerea în praxă a novelor legi aduse în decursul vremii, cu 1,500.000 fl. (un milion și jumătate!); pentru singuraticile portofolii ministe-

riale mai mult cu 2,000.000 fl. (două milioane!), pentru pensionări noue, ca în locul pensionaților trântori să vie alți lihniți și mai rēi, să cer mai mult ca în anul trecut cu 350.000 fl!; la datoriile statului 160.000 fl. mai multe cheltueli anul viitor; pentru înmulțirea gendarmeriei și a poliției și a altor lifte ca »propte« a »ideii« statului național, mai mult cu 300.000 fl., pentru matriculele de stat, cari, când au adus legea ziceau, pentru-ca să nu se sparie prea tare lumea, că nu vor costa nimic țeara, se recere mai mult ca în anul trecut cu 100.000 fl.!

Și așa mai încolo!

Acesta e chipul îngrozitor de chivernisire a averii popoarelor, din partea unui guvern, față de care noi Români, cei mai asupriți între locuitori, nu mai avem acuși nici curagiul de a ne deschide gura, de a protesta cu bărbăție atunci când pe deasupra mai aduce și legi atât de asupritoare limbii și naționalității noastre!

Mai stă cineva pe gânduri?

ȘTIRI POLITICE

Guvernul al Cretei.

Earși schimbare de părere. Acum puterile par a fi mai înțelese ca *Negus-ul Bogos Petrovici*, mare voevod de Muntenegru, să fie numit guvernul al Cretei. Și despre acesta se susține că nici Sultanul nu se va împotrivi să fie.

Regina Holandei.

Vilma, tinera regină a Holandei, pentru care până acum, fiind minorena, conducea o regentă treburile țării, în 10 Decembrie a depus jurământul pe legile țării, în biserica din Amsterdam, în fața unei mari mulțimi de lume și încungiurată de mare pompă înplinind 18 ani.

Absolutism în Austria.

După amânarea dietei pe timp nedeterminat, noul guvern vienez a încercat să facă într'un chip oarecare pace între partidele resboitoare (nemțești și slave). N'a reușit. Și n'a reușit pentru încăpăținarea Nemților, cari nu slobod din cererea lor, ca dreptul dat limbei cehe, să fie tras iarăși napoi!

Așa dieta nu mai poate fi conchemată, că ar fi iară numai locul de ceartă și bătaie scandaloașă, ci de aci încolo guvernul, pe temelul unei imputerniciri ce i-o dă legea austriacă, care prevede astfel de incurcături, va conduce treburile țării pe cari ar fi avut a

— Ea taci brel strigă Turcul, cuprins de un fel de frică.

Turcii sunt foarte superstițioși de felul lor: cred repede în farmece, în lucruri nefirești, minunate.

N'aveți decât să cercați răspuns căprarul, în timp ce, și cei doi soldați ascultau mirați.

— Să cercăm, răspuns Turcul, care părea ceva mai mare între ceilalți.

— Deslegați-ne, că altfel nu putem nimic. Ce? ori o să fugim noi din mijlocul vostru!

— Firește că nu, răspuns Turcul, netezindu-și barba cu trufie, — și dede ordin să fie deslegați.

— Acum dă voie soldaților mei, grăi căprarul, să se ducă să-și aducă apă din pârâu cu pumnii... că așa-i farmecul cu putere...

— Nu se poate, răspuns Turcul. Trimit de-ai mei, și o duzină, dacă vrei.

Iertare, da vezi că nici la mine nu se poate, zise căprarul cu îndrăsneală. Pentru noi, d-voastră sânteti păgâni și de mi-ți aduce apa în pumnii tuturor d'aci, n'o să se prindă vrăjitoria. Atunci, de ce-am mai face încercare? Nu-i așa?

Turcul se gândi puțin.

— Bine, răspuns el. Să se ducă ai tăi, dar' cu doi d'ai mei.

— Bucuros, incuviință căprarul. Numai spune-le, te rog, la ai dumitale să nu se uite

la apă, atâta vreme cât or lua ai mei cu pumnul...

— Și asta se poate, grăi Turcul, cheamă doi soldați și le spuse câte ceva în limba lor.

În vremea aceasta, căprarul putu să le șoptească soldaților lui:

— Măi leat, fugiți cum îți putea...

Soldații pricepură deja cu istețimea lor firească, și la vorbele căprarului lor, numai clipiră din ochi.

Abia se făcură nevăzuți în întunec ce doi Români cu cei doi Turci, și căprarul se rugă să-i dea o țigare.

Turcul, un oficer, făcând haz de istețimea căprarului, îi dădu o țigară făcută gata.

Căprarul începuse să fumeze, nepăsător, după înfățișare, dar' foarte pășându-și în suflet, de greutatea scăpării celor doi tovarăși ai lui.

Nu după mult, se auziră ca niște glasuri înăbușite...

Oficerul turc sări; căprarul nu se mișcă — Auzi? grăi Turcul.

— Parcă o fi curs băieților mei apa din pumni și oamenii dumitale nu i-or fi lăsând să se întoarcă ear' la gârle... Ia să ved eu, și dacă vrei hai cu mine...

O luă repede la picior, căprarul; făcu câțiva pași și Turcul. Dar' venindu-și pe semne în minte că a fost păcălit de »ghiaur«,

porunci oamenilor lui goană după căprarul, care și începuse a fugi, cu călcăile după ceafă.

Cățiva soldați traseră chiar după țugar. Tocmai era să sară căprarul pârâșul, când un glonț îl nimeri în picior și-l făcu să cadă pe brânci.

Se trî el o bucată de loc, dar' apoi nu mai putu și rămase aproape lipsit de cunoștință.

Oficerul turc găsi lângă pârâu pe cei doi soldați ai lui, gătuți, morți și o luă înainte, plin de mânie.

Ochii îi sticliră însă de-o bucurie sălbatecă, după câte-va momente, când dădu peste corpul căprarului.

Îi dădu una cu piciorul, socotindu-l mort: când auzi însă un gemet, porunci soldaților să-l ea și să se întoarcă în tabără.

De astă-dată voia măcar pe dînsul, »pe cănele de ghiaur« să-l jupoe de viu, să-l taie bucățică cu bucățică, pe care s'o frigă sub ochii lui.

Cruzimile cele mai îngrozitoare le plănui oficerul până ajunse la șanțul în care se afla postul lui.

Aci, căprarul, — își venise repede în fire, pe drum, — se arătă nepăsător, cu toată durerea ce-i pricinua rana dela picior.

Oficerul își bătu joc de el cu vorbele cele mai turcești, și-i hotărî moartea de care trebuia să moară.

— N'ai de cât să mă jupoi, să mă frigi, să mă tai... Nici grijă n'am, — răspuns căprarul, — fiindcă mi-am făcut vrăjitoria.

— Da, și-ai scăpat tovarășii. Nu-i nimic, rînji oficerul, — o să plătești și pentru ei...

— Oiu plăti, dar'nu cu vieța, mă înțelegi, Turcule! grăi căprarul cu liniște... Uite gâtul meu, cearcă, na! Să tragă unul, cât o putea de tare cu sabia, cu satirul, cu ce-i pofti, — și de mi-o cădea capul, să fii tu al dracului!

— Ia trage-i una sdrăvănă, strigă răstit oficerul, cătră unul din ai lui.

Căprarul îngenunchiă și întinse gâtul, spriginindu-se bine în mâni; un sergent turc apucă o sabie cu amândouă mâinile și dădu peste gâtul lui, din toată puterea.

Capul căzu, sângele țîșni ca dintr'o gură de isvor...

— Al ghiaur! strigă oficerul cu necaz... M'a păcălit și acii!

Firește, căprarul voise mai degrabă să moară din o lovitură, de cât în chinurile grozave ale vrășmașilor.

N. Rădulescu-Niger.

le regula și hotărî dieta, el prin ordinațiuni, obligatoare pentru toți, o cărmuește, adevărat în chip *absolutistic*.

Dreptul limbii cehe nu se retrage.

CORRESPONDENȚA

Bunul nostru popor.

Merișor, Decembrie 1897.

Voesc a dovedi azi cu alt cas din păstoria mea, ceea-ce am zis în câțiva numeri de mai înainte ai „Revistei Oraștiei”, că prin preot și prin cetire, repede se poate ajunge cu poporul nostru la mult bine, sufletec și trupesc.

La anul 1889 când am venit ca preot în Merișor n'am aflat aci nici case parohiale, nici biserică, nici școală, nici salariu învățătoresc de Doamne ajută, ear' poporul se dăduse după beție, furături, fărâdelegi. Ba în Dumineci și sâmbăți în loc de a căuta sfânta biserică se se roage, dimpreună cu preotul pentru pace, înflorirea țării și rod în câmpuri, el alerga la crâșmă și acolo făcea pomana satanei cu bieții creștari ce cu sudoare cruntă îi câștiga peste săptămână! Așa fac oamenii noștri și azi pe multe sate, dar' nu mai mult și în Merișor. Văzând starea oamenilor mei, lucru de căpetenie 'mi-a fost să predic! Și-am predicat neîntreput la toate slujbele, contra păcatului, a lenevirii, a nepăsării față de casa lui D-zeu etc., și nu gătam nici o slujbă fără predică!

Și-am dobândit! Ce? Oamenii! Și 'i-am dobândit nu în șir lung de ani, ci în vreme relativ foarte scurtă! Pe bētrâni 'i-am dobândit pentru sfânta biserică, ear' tineretul pentru mine! Incepură să mă caute în toată seara. Le cetiam din foaie cântece, povești, chiuțuri, întēmplări. După o lună ne obligăram la cercetarea școlii de iarnă, dela 5—8 ore seara regulat. Aci începū munca la cetit, scris, socotit. Le cetiam din istorie, le arētam fala, mândria și bărbăția Românului din strămoși, apoi puterea, dreptul omului, însemnătatea bisericii și a școlii naționale confesionale, și într-o iarnă am trezit o nouă viață în tineret, ear' eu 'mi simțiam inima crescēnd de bucurie!

Al meu era și mă iubia, și vedeam că cu ajutorul lui mult aș putea face. Lipsă mare aveam eu, ca preot nou, de un adăpost mai cinstit în sat, de case parohiale care nu a mea, ci a comunei fală să fie.

Am arētat poporului trebuința asta și lauda ce pe el ar cădea de ar implini-o. Unii se feriau de cheltueli, se codiau, ca peste tot locul, dar' tineretul meu setos de muncă și de fapte de laudă, stăruia tare pe lângă toți să facă și să facă! Bētrâni văzēnd curagiul tineretului au primit. S'a făcut repartitia, planul, și după întărirea lui de prea ven. ord. episc. în primăvara anului 1890 oamenii își plătiră toți repartitia, s'a dat lucrarea unui întreprinzător și în toamna anului 1890 s'a sfinit, s'a făcut cinste cu poporul la fața locului, și preotul a primit nouel edificiu cu 5 încăperi, plin de mângăiere sufletească, văzēnd isprava bunilor și harnicilor sei poporeni.

Am avut, e drept, și greutăți, cine și unde nu are? căci nu toți oamenii slugesc lui D-zeu, unii mai slugesc și... satanei, dar' mulțumită lui D-zeu pe cei mai mulți îi trage inima lor bună în partea bună și s'a putut face la noi și să se poate face aiurea cu ei lucru bun. D-zeu a lăsat oameni luminați ca să lumineze și pe cei întunecați, și unde se lucrează cu zel și înțelepciune, prin preot și prin foi mai ales, acolo la bun sfârșit se duce.

Despre celelalte, în alt rând.

Isidor Saturn,
preot.

Din țara Negrilor...

Europenii statorniciți acolo, au înființat o mare pepinieră pentru prăsierea de pomișori de cafea în Congo (stăpânire belgiană). Le-a mers așa de bine, că după câțiva ani, aveau pe jumătate de milion de surcei (mlădițe) de prisos. Ce-au gândit? Hai să-i împartă între locuitorii moșneni, să-i îndemne prin asta la cultivarea cafelei. Impărțirea au hotărît s'o facă după un anume regulament: 1) Toți Negrii, cari doresc să capete surcei de pomi de cafea, primesc gratuit câți le trebuie, dar' să dea rugare în scris pentru asta. (Și nici un Negru nu știe ceti ori șcrie!) Pe rugare se pună un „stempel” de 10 centimi. (Bieții Negrii în visurile lor n'au văzut ori auzit măcar de „stempele”) etc. Celelalte puncte a „regulamentului” nici făcătorii lor nu le-ar ținea minte, decum Negri! Dar' totuși încă unu: Sub punct 7 se prescria, că surceii pot fi primiți numai pe lângă o recunoștință în scris!

Urmarea a fost, că din jumătatea de milion de surcei au trecut — nici unul macar!

Atunci societatea europeană a chemat pe câțiva Negri mai „culți” și le-a arētat ce bine le vrea și 'i-a îmbiat cu surceii de cafea. Mai nu li-au sărit în cap Negrii și mai nu s'au răsculat, de frică că după acei surcei vor să le pună ceva dare pe cap!

Ce să facă? Au întors foaia și au dat de știre că: fiecare Negru ce va duce un surcel, va căpeta 10 centimi (cât îi cereau mai înainte ei ca „stempel” pe rugare!) În câteva zile nu mai era nici un surcel în grădinile de prăsilă! Pe cele 10 centimi Negrii au beut rachiu, ear' surceii 'i-au aruncat prin rîpi!

NOUȚĂȚI

La congregație! Pe Luni, în 13 Dec. n. e conchemată congregația de iarnă a comitatului nostru, la Deva. Să aduce de nou aminte domnilor membri români de aici, că rugărea se poartă a lua parte cât se poate mai mulți. Din peste 120 câți sînt, am văzut todeauna 3—5; fi-vom în stare să ne vedem odată și, vorbă mare, — 20?

Domniii abonanți cari resteează cu prețul abonamentului la foaie, sînt rugați să ni-l trimită de grabă!

„Cărați-vă în Saxonia”! Eată cea mai nouă sberătură patriotică, care ne arată cât de îngăduitori și gata a asculta cererile nemaghiarilor, sunt azi Maghiarii. Deputații Sași, în înțelesul îndrumării ce li-s'a dat de alegătorii lor, în ședința de Lunia trecută a dietei, s'au ridicat și au vorbit în numele poporului lor contra maghiarisării numelor comunelor. Ca rabiști au sărit cu gura asupra lor deputații Unguri, și între alte grațiosități, unul le-a strigat în gură mare în plinul dietei: *Dacă nu vă place, cărați-vă în Saxonia* de unde ați venit!

Și aceasta o fac cu niște deputați, cari până în acea zi ședea în scaun alături de deputații guvernamentali unguri, cari, ca atari, numai dușmani nu li-s'au arētat!

Și cu astfel de oameni să crez că „cu buna” poți face ceva? Aș! *Puterea* trebuie să li-o arăți, să le știi pune sulița în coastă, și atunci da, vei însemna ceva și inatnea lor!

Nou roi de lăcuste! Nu e glumă. Stiri ce vin din România spun că un roi de lăcuste de cele mai primejdiouse se îndreaptă dintr'acolo spre țara noastră! Lăcuste însă cari nu iarbă câmpilor o rod cu gurile lor ca foarfeci veninoase, ci puterea popoarelor. Un roi de — Jidani! Cum și în România îi urăsc foarte și mai zilele trecute au fost mari demonstrații contra lor, să spune că un număr însemnat de Jidani s'au hotărît să se ridice, roiuri întregi, și părăsind România care e sătulă de ei și de binefacerea lor, și nu-i mai stringe la sin, — *să vie în Ungaria!* Aci știu ei că află pat cald și sin cald pentru ei!

Tinerimea universitară română a pornit să adune bani din cari să ajute pe cei mai săraci la cheltuelile de drum, până la graniță, numai să-i vadă duși pe pustii peste granițele țării lor! Eată o țeară care știe prețuri după cuviința porodii jidovească. Numai prin satele noastre ei sînt încă tari și mari și poporul nostru îi îngrașă cu sudoarea sa! Păcat, mare păcat!

„Bihoreana” va fi numele unei bănci ce inteligența română din Oradea-mare și Bihor peste tot, vrea să înființeze în Oradea, cu un capital de 200.000 fl. Subscrierea acțiilor (de câte 100 fl una) se face până la 15 Martie 1898. În fruntea mișcării pentru înființarea băncii, vedem pe mai toți fruntașii români de acolo, advocați, proprietari, protopopi etc. Cei-ce ar dori să subscrie acții la acest institut, o pot face și la Redacțiunea foii noastre, unde este depusă o listă de subscrieri.

Hymen. Doamna *Lucreția Tămășdan* și dl *Iuliu A. Herbay*, director al filialei „Transilvania” din Arad, fidanțați. Felicitările noastre.

Voluntarii. Ministrul de honvezi a înaintat dietei darea de seamă despre cătu a slujgit anul trecut 1896—97 în armată ca voluntari și la ce stirsit au ajuns cu examenele de oficer ce au trebuit să facă. S'au supus examenului de oficer în armata comună 1202 voluntari, ear' la honvezi 243. Dintre cei dintâi 891 au făcut examenul bine, ear' din cești din urmă 212. *Au căzut la examen dintre cei din armata comună 253, ear' dela honvezi 39.* Dintre cei căzuți la armata comună au servit și anul al doilea 59 de inși, a honvezi 1.

Societatea de lectură „Andrei Șaguna” a tinerinii dela seminarul român gr.-or. din Sibiu, sērbează la 29 Nov. st. v. o *Ședință publică*, în memoria Marelui Archiereu *Andrei*, în sala cea mare a noului edificiu seminarial, după următorul Program: „Cuvēnt de deschidere”, rostit de preș. *Dr. Ioan Stroia*; — „Cântec de seară”, de *Nic. Popovici*, cor; — „Onoarea și duelul din punct de vedere moral”, de v. preș. *Lazar Tritean*, cleric an. III.; — „Potpourri”, executat de orchestra societății; — „Dragostea învrăbită”, de *G. Coșbuc*, declamată de *Iosif Comanescu*, cleric an. II.; — *I. Kūfner IV. Livraison*, duett de flaute, executat de *George Hența*, cleric an. II, și *Emil Tărchilă*, cleric an. I.; — „Dor și jale”, disertația de *Terenție Popovici*, cleric an. III.; — „Sună buciul de alarmă”, marș de *Iuon R. Simionescu*, cor; — „Zorirea”, de *C. Attenhofer*, cor.

„Stele”... E vorbă de „stelele” de pe orizontul artelor, a teatrului îndeosebi, și și între acestea, cari lucesc pe mai multe ceruri, de cele din Paris. Sînt în Paris 9 femei mai ales, cari ca teatraliste sînt socotite drept „stele” ale teatrului francez în zilele noastre. Și nu va fi fără interes să știe care „stele” de câți... ani e? deși asta să o știricești despre dame, nu e prea „frumos” dela curioșii de bărbați. Totuși... Eată care ce vērșta au, după-cum o spune chiar o foaie din Paris: *Marie Laurent*, una dintre cele mai stele între stele, e de... 71 de ani, așadar cam veche stea, și totuși încă la culmea puterii ei în joc, și la mare renume! *Vestia Sarah* e de 53 ani, încă nu mai „copilă”; „*dumnezeiasca*” *Bartel*, cum îi zic, e de 47 de ani, apoi adoratele de public *Jane Cranier* de 45, *Raiane* de 41, *Reichenber*, vestita „naivă”, de 43, ceea-ce la o „naivă” e frumos număr... Ear' următoarele 3: *Jane Hading*, *Roza Brück* și *Segonde Weber* care sînt preamărite ca „cele mai frumoase” între teatralistele frumoșului oraș, au și ele 38, 32 și 30 de ani. Sub 30 de ani nu se dă celebritate, nu sînt „stele”...

Moarte. Executorul din Oraștie, *Konya Ferencz*, a rēporat în 5 Dec. n.

CONSPPECTUL medicamentelor și specialităților igienice întrebuințate cu succese foarte bune în „Institutul Kneippian” din Oravița trimite la cerere ficui gratis și franco

Dr. Iulius Schopper, Oravicz

(Krassó-Szörény m.)

Notiță Literară.

„Adieri”, elegantul volum de poesii ale tinēriului *Fraian Mihail*, anunțat de noi încă la punerea sub presă, a apărut zilele acestea la Oraștie. Cuperta poartă și fotografia autorului și peste tot volumul e de o execuție foarte plăcută. Cuprinde mai ales poesii scurte de 2—3 strofe, idei prinse de autor în meditații și reflecții, și puse în versuri, adeseori foarte reușite. Îl recomandăm cu căldură cetitorilor noștri. A să cere la autor în Oraștie.

„Biblioteca Noastră.” A apărut Nr. 5: „*Tabule alese*” de *Gr. Alexandrescu*, cu 2 fotografii a autorului. E un volumaș ce face onoare „*Bibliotecii Noastre*” condusă de dl *Enea Hodoș*, și mai ales face onoare — *celor ce îl cumpără și îl cetesc și primesc morala sănătoasă a lui!* Să află la toate librăriile românești.

„Rapoartele anuale ale Societății de lectură Petru Maior” Din Budapesta pe anii administrativi 1895/6 și 1896/7 au apărut în editura Societății (tipografia „*Minerva*” din Oraștie). Cuprinde după prefața scrisă de președintele seu dl *Nicolau Puican*, raportul pe 1895—6, în care cade volnică suspendare a Societății de cătră ministru și stăruițele ce conducătorii ei și-au pus a da deslușirile de lipsă despre nevinovăția societății, apoi redeschiderea ei (după trecerea milleniului fără tulburări supărătoase pentru benchetui-torii...) Membri a avut în acest an Societatea 65 ordinari, 2 extraordinari, 32 onorari și 24 fondatori. Raportul amēnunțit și bine specificat, a fost compus de dnii *Drd. Florian Muntean*, președinte, și *Ilariu Chendi*, vicepreședinte.

Tot așa e și raportul pe anul următor 1896/7, bine întocmit, cu toate amēnunțele de lipsă pentru cei-ce doresc să aibă cunoștința despre această frumoasă Societate (și bine ar fi când foarte mulți, toată inteligența s'ar interesa de ea și ar ajuta-o!).

Cu bucurie aflăm între altele, că în anul școlar curent, numărul membrilor Societății a sporit în chip îmbucurător față de anii de mai înainte, ceea-ce arată că tinerimea universitară română din Pesta, o aprețiază tot mai mult după adevărata ei valoare și ca atare intră în sinul ei! De altfel e un adevēr elementar pe care nici un tinēr universitar n'ar trebui să aștepte să i-l aducă cineva

aminte, că nu ar fi permis nici 'unuia a rēmănea afară dintre membrii societății „*Petru Maior*”.

FEL DE FEL

Cât l'a costat nevasta. Un Englez, cu privilegiul nunții sale „de aur” a povestit iubiților sei oaspeți și următoarele interesante date din viața sa și a nevastei sale: Dela însurătoarea mea am un venit anual de 6000 fl., ceea-ce e destul ca un burghez să trăiască cinstit. Cât ce m'am încredințat îndată am purtat socoată despre cheltuielile mele. În timpul acesta am dat pe inele, cadouri, parfum și alte lucruri la 1200 fl. Intreținerea casei meă co-tă 3000 fl. la an și deoare-ce soția mea totdeauna a avut un apetit admirabil, 1500 fl. anual pot să-i scriu în contul ei, ceea-ce în timp de 50 de ani de fericită căsătorie, face 75.000 fl. Pentru hainele ei dau anual 600 fl., ceea-ce nu e așa mult. Darurile de Crăciun, anu nou, onomastic etc. 300 fl. la an; medicină și apotecă numai 30 fl., 15 în contul ei. Teatru, concert, musică și alte distracții 300 fl. la an; călătorii și băi 600 fl. Așadar' laolaltă cam 156.000 fl. am dat pentru soția mea, și astfel cu drept cuvēnt o pot numi „scumpa mea soție”!

— Ei, Petrică, îți place că poți să călărești pe genunchile moșului tēu?

— Imi place, dar' tot mai bine 'mi-ar plăcea să călăresc pe un... măgar adevērat.

AMICIȚIE — DISTRACTIE

Pictoriței... Tot așa de serioasă? Ori ești ocupată cu pictatul vreunui „cap de opera”? Poartă-te de-l finește cât mai îngrabă căci... până-i lume nu-i mult! Și numai de ciudă „urcios”...

S. o... Da, ești bună-bună, dar' totuși nu chiar ca... bunătatea iosași. Se vede, că nu numai „lăcră-mile” dar' chiar și... virful neteiți și-a înghețat!

„*Bun rămas*”

Lui Trică. Ideia cu uniforma e excelentă. Ar trebui ca la instalarea uniformei să ve expedăm și din cercul nostru vre-o câteva exemplare antidiuviane spre a-i turna în uniformă și a-i scoate pentru catedră — fără pipă și jeșcău. Credem, că după-ce veți scoate primul tablou, ne veți trimite și nouē unul de mustră ca apoi să putem... ride. *Noi Brânzarii.*

Mulțamită publică.

În scopul zidirii frumoasei biserici gr.-or. din Câmpuri-Surdud, s'au arētat marinimoși colectându-ne:

Dl *Niculau Russu*, înv. în Zam cu lista nr. 72 dela 41 contribuēți 5 fl. 78 cr. Pe lista nr. 1537 dl *Victor Russu* din Utvin ne-a colectat dela 15 contribuēți 2 fl., On. Institut „*Lipovana*” ne-a donat cu lista nr. 1791 suma 6 fl., dl preot *Ioan Beleş* din Odvoș ne-a donat cu lista nr. 1479 suma 2 fl. Pe lista nr. 1450 ne-a colectat dl preot *Emilian Micu* din Ohaba-sērbească 1 fl. Pe lista nr. 1021 ne-a colectat dl paroh *Nicolae Therziu* din Toplecz dela 10 contribuēți 3 fl. 25 cr. Pe lista nr. 1076 ne-a colectat dl *Alexandru Popoviciu* din Jupanesti dela 12 contribuēți 1 fl. 45 cr. Pe lista nr. 92 ne-a colectat dl *Romul Iacob*, preot în Gurasada dela 12 contribuēți 6 fl. 5 cr. Pe lista nr. 691 ne-a colectat dl preot *Dumitru Iuon* din Dobârca dela 68 contribuēți 3 fl. 64 cr. Pe lista nr. 446 ne-a colectat dl preot *Simeon Ciuca* din Mociu dela 24 contribuēți 2 fl. 68 cr. Pe lista nr. 1267 ne-a colectat dl preot *Vincentiu Marcoviciu* din Nadlac dela 13 contribuēți 9 fl. 40 cr. Pe lista nr. 277 dl *Teodor Pop* din Boros-Bocsard ne-a colectat dela 4 contribuēți 1 fl. 60 cr. Pe lista nr. 93 ne-a colectat dl *Ioan Olariu* din Gothatea dela 19 contribuēți 6 fl. 65 cr. Pe lista nr. 190 ne-a colectat dl preot *Georgiu Ungur* din Ghelariu dela 13 contribuēți 4 fl. 20 cr. Pe lista nr. 265 ne-a colectat dl preot *Ioan Felea* din Valeabrad dela 10 contribuēți 2 fl. 70 cr. Pe lista nr. 1106 ne-a colectat dl preot *Georgiu Ciociu* din Hîjșas dela 19 contribuēți 2 fl. 25 cr. Dela epitropia parochială din Vojtek am primit 1 fl. 25 cr. Pe lista nr. 1756 ne-a colectat dl preot *Georgiu Blaga* din O.-Homorog dela 14 contribuēți 7 fl. 5 cr. Pe lista nr. 94 ne-a colectat dl preot *Iosif Luch* din Uleș dela 11 contribuēți 7 fl. Pe lista nr. 380 ne-a colectat dl preot *Petru Ștef* din Cerbia dela 72 contribuēți 6 fl. 45 cr.

Dl *Florian Budui* din Zam ne-a dāruit pentru pregătirea cărămizii, scāduri și roabe în preț de 10 fl.

Pentru toate acestea jertfe și ostenele rugăm pe Preaștimații dñi colectanți și contribuēții să primească sincera noastră mulțumită.

Câmpuri-Surdud, 5/17 Noemvrie 1897.

La însărcinarea comunei bisericēști:
Ioan Budoiu, *Longin Popa*,
preot. notar.

Pentru redacție responsabil: **Petru P. Barițiu.**

Din public.

— Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta redacțiunea nu primește răspunderă. —

Declarațiune.

La nouele insulte adresate dlui administrator protopopes Avram S. Păcurar în nrul 46 al „Revistei”, declarăm în general:

Tot cuprinsul raportului și al acuzelor, ntrucât privește persoana dlui administrator, sânt mistificări, provenite din necunoștința legilor bisericești, și calumniile de specie cea mai ordinară.

Majoritatea covârșitoare a subscrișilor nu a cunoscut textul, apoi mai e scris de copii și morți.

Mulți au fost seduși la subscriere cu lucruri nevinovate.

Intreaga afacere e o goană desperată pusă la cale, de altfel cu plan de cea mai mare rafinare, de către rudeniile Sîrb, în fruntea cărora stă învățătorul retras Petru Hădan, însă „Vox populi vox dei”.

Dobra, 11 Nov. 1897.

George Herbay m. p. Iosif de Herbay m. p.
Toma Nemeș m. p. Iacob German m. p.
Toma Neamț m. p. Romul Anucuța m. p.
Ioan Oprean m. p. Petru Olăriu m. p.
Antonie Chnel m. p. Simion Pascu m. p.
Toma Simeț m. p. Ioan Criste m. p.
Mihai Ardelean m. p. Nicolae Criste m. p.
Vasilie Pirvu m. p. Iosif Lădari I. Ilie m. p.
Ioan Chig m. p. Iosif Lădari I. Iosul m. p.
Petru Bontoș m. p. George Oprean m. p.
George Bontoș m. p. Moise Vichenti m. p.
Ioan Simeș m. p. Const. Lajeș m. p.
Ilie Lădariu m. p. Vasilie Nagy m. p.
Mihai Cig m. p. Grozuța Lajos m. p.
George Criste m. p. Grozuța Ludovic m. p.
Nicolae Olari m. p. Aron Nistor m. p.
Benedic Olari m. p. Const. George m. p.
Teodor Oprean m. p. Const. Adam m. p.
Grozuța Toma m. p. Iosif Lușca
Pasc Lajos m. p. Anton Hornug
Dan Ianăș m. p. Iosif Criste al Iluți
Iosif Neamțu m. p. Nistor Ianeș
Ivanție Bogari prin Neamțu
Alexă Stănilă Adam Nistor m. p.
prin Criste Ioan Neamțu m. p.
Mihai Simce m. p. Nicolae Frusina
Ioan Gruia m. p. Ioan Muntean
Nicolae Iuga prin Neamțu
Iuga Laeș Lazar Sima m. p.
Adam Tomuța Sima Ianăș m. p.
Vasilie Prisecan Ioan Nistor m. p.
Nicolae Oancea Ioan Nandra m. p.
George Todosiu Nicolau Herbay m. p.
Zaharie Muntean Ioan Criste m. p.
Ioan Suci prin Neamțu
prin Criste
Aron Tomuța m. p. Iosif Rațiu m. p.
Ioan Herbay I. Al. Nicolae Lădari m. p.
Stefan Dorca Ludvig Hanăș m. p.
Vasilie Herbay Mihai Olari m. p.
Ioan Măgurean Iosif Tomuța m. p.
Igna Tomuța Ioan Muntean m. p.
Nicolae Herbay Adam Suci m. p.
Adam Criste I. Adam Iosif Nandra m. p.
Doni Trăilă Toma Murari m. p.
Alexandru Sulca Adam Nandra m. p.
Mihai Simce sen. Ioan Jurju m. p.
prin Neamțu Aron Mărtinesc m. p.
George Herbay m. p. Iosif Opișon
Iosif Igna m. p. Lajos Stretean
Iosif Cămpurian m. p. Ioan Rațiu I. Adam
Ilijo Sandor m. p. Ioan Uscat
Ianos Berda m. p. Iuga Igna
Iosif Flueraș m. p. Iosif Muntean
Nic. Strețar m. p. George Rațiu
George Raț m. p. Toma Clodovan
Petru Hențiu Adam Mariș
prin Cămpurian Iosif Neamțu
George Iuga Ioan Hențiu
Nicolae Suci Petru Igna
Alexă Egnețiu Petru Măgurian
George Selade Nicolae Măgurian
Rusalin Muntean prin Cămpurian
Petru Todosiu Lazar Olari m. p.
Trăilă Popa Ioan Igna m. p.
Iosif Toma Iosif Berda m. p.
Luca Rațiu George Feneș
George Herbay Ioan Berda
Ioan Popa prin Cămpurian
Iosif Muntean George Popa
prin Cămpurian Ambrosiu Negru
Dum. Brezovan m. p. Peun Fruzina
Iosif Vasilion m. p. Hanăș George

Adam Mariș m. p. prin Criste
Ioan Duma Toma Șerban
George Muntean Alexandru Rad
Simon Crainic Aron Șandru
Șerban Laeș Vasilie Șandru
Toma Baba Păucan Păun
Iosif Lung Andreiu Jujan
Șerban Pascu Rus Laeș
Șerban Maxin Ioan Suh
Ilie Crainic prin Bontoș
prin Bontoș Nicolae Nagy
Sendreu Maxin m. p. prin Criste
Teodosie Popa m. p. George Raț m. p.
Ioachim Crainic m. p. Petru Raț
Iacob Popa m. p. prin Criste
Iosif Vinein m. p. Nic. Măgurean m. p.
Solomon Criste Ioan Chnel m. p.
prin Criste Alexandru Criste m. p.
Adam Clodovan m. p. Alex. Negriță m. p.
Nic. Bogdan m. p. Samson Creciun
Albert Cismaș m. p. Todor Balog
George Goț George Iuga
Antonie Goț Ioan Cri te Albu
prin Neamțu prin Neamțu

Declarațiune.

Subscrișii declarăm conștientos, că subscrierile noastre date la corespondența inserată în Nr. 46 al „Revistei” nu le-am făcut în contra dlui administrator protopopes A. S. Păcurar, ci ca să urmărim alegerea de protopresbiter. Așa ni-s'a spus.

Dobra, 11 Noemvrie 1897.

In fața noastră:

Nicolae Criste, Vasilie Nagy
Iosif de Herbay, Ioan Muntian
ca martori, Ivantie Bogari
prin Criste.

Declarațiune.

Eu subscrișul (om sorman) declar pe onoare mea, că din casa părintelui adm. preot Avram S. Păcurariu în nenumărate rânduri cerând am primit bucăți de pâine și crețari, dar' nici-odată în scopul de alegeri ci ca milostenie. Când am primit mai multe bucate am împărțit și celor asemenea lipsiți ca și mine.

Dobra, 10 Noemvrie 1897.

In fața noastră:

George Herbay, Petru Iuga sen.
Simion Pascu, prin G. Herbay.
Nicolae Criste,
ca martori.

Sz. 4593/897 másolat
közig.

Tisztelendő esperes Pakurár Ávrám urnak.
Dobra.

Folyó szeptember hó 4 én vett 377 számú megkeresésére vonatkozólag hivatali illemmel tudatom, hogy a kir. csendőrség hivatalom részéről Radulesd községbe sem január 20-án sem pedig február hó 4-én nem lett kirendelve és hogy annak kirendelése iránt semmi nemű megkeresést nem is kaptam.

Az esetben pedig ha a kir. csendőrség ezen napok valamelyikén Radulesden volt. bizonyára csak is rendes őrzőjában volt kün. A szolgabírói hivatal.
M. Illye 1897. szept. 5.

Goró Eda s. k.
főszbiró.

Hogy ezen másolat az eredetivel mindenben egyező, ezennel bizonyítatik.
M. Illye 1897. november 24-én.

Ráduly József
kiadó.

(280) 1—1

Sz. 858—1897. (282) 1—1

Árverési hirdetés.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhiré teszi, hogy a dévai kir. törvényszék 1896. évi 9300 számú végzése következtében Dr. Moldovan Silvius ügyvéd által képviselt „Ardeleana” hitelintézet végrehajtató javára Seiger Gotlieb és társai végrehajtást szenvedettek ellen 474 frt s jár. erejéig 1897. évi január hó 14-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 1070 frtra becsült lóvak, szekerek, bival, italok stb. ből álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a szászvárosi kir. járásbíró:ág 9332/1897 sz. végzése folytán végrehajtást szenvedett lakásán Kudzsiron leendő eszközlésére 1897. évi december hó 17 napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni. Kelt Szászvároson, 1897. évi december hó 3-ik napján.

Kónya Ferencz,
kir. bír. végrehajtó.

ANUNȚ.

Subscrișul am onoare a aduce la cunoștința P. T. public din Orăștie și jur, că posed în magazinele mele, ce le am de un timp de 22 ani,

TOT FELUL DE PESCARIE

sărată, asigurând On. Public, că pot concura cu ori-care comerciant de această branșă, atât ce privește calitatea mărfurilor, cât și diferența prețurilor.

Posed anume: Crap mare și mic, Somn, Morén, Plătică, Ciortan, Tarasea (Veveriză), Scrumbii (Heringi), de mai multe feluri, Ruși (Muscali) cu butoaiele, Lacherdă (Lapardon); lăcre negre de România moi și tescuite, lăcre roșii moi și tescuite.

Trimet en gros, asemenea și pachete cu posta ori și unde. Asemenea în Hațeg și Brașov, am deposit de aceste mărfuri. Rog dar' pe On. public atât de aici, cât și din orașele mai sus numite, a mă onora cu comande și a mă cerceta, promițând că-mi voi da silința a satisface tuturor cerințelor On. public, cât îmi va sta în putință.

(281) 1—

Cu deosebită stimă

Vasilie N. Bidu

comerciant de pescărie în Orăștie.

„ARDELEANA”

INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII, SOCIETATE PE ACȚII ÎN ORĂȘTIE.

Fonduri proprii: fl. 350.000. Depuneri: fl. 700.000

Circulație anuală: fl. 3.000.000.

(196) 27—

Institutul face următoarele operațiuni, la cari recomandă serviciile sale:

- 1) acordă împrumuturi cu interese de 8%;
- 2) primește depuneri, dela particulari cu 5 și cu 5¹/₂, ear' dela corporațiuni culturale cu 6%;
- 3) cumpără și vinde realități;
- 4) cumpără și vinde mărfuri și produse
- 5) arêndează și exarêndează realități;
- 6) cumpără și vinde efecte publice;
- 7) mijlocește operațiuni, specificate sub 3. 4. 5.

La institut se mai află 500 acții proprii, puse în vânzare conform Prospectului staverit de Direcțiunea institutului sub Nr. 68/1897,

Ori-ce afacere se poate rezolva și informări se pot lua verbal în biuroul institutului, ear' în scris prin corespondență.

Orăștie, în Iunie 1897.

Direcțiunea.

Baie de aburi, basen și vane, în Orăștie

= Strada Ferăriei 8. =

Proprietatea d-lui S. Birthler.

Încălzire centrală! Cea mai mare eleganță și comoditate!
Cea mai mare curățenie! Aranjament pentru toate trebuințele!
Prețuri ieftine!

În baie se întrebunțează numai apă de riu strecurată!

Toate conductele (aparatele), pentru a fi asigurate contra ruginii, sânt făcute din aramă roșie! Fiecare vană e provăzută și cu un douche!

PREȚURILE BĂILOR:

Abonament pentru 12 băi de abur . 5 fl. || O baie singuratică de abur . . 50 cr.
Abonament pentru 12 băi de vană . 4 fl. || O baie singuratică de vană . . 40 cr.

În fiecare Duminecă baie comună de basen, à 25 cr. de persoană.

Ordinea de soaldat, în baia de aburi:

LUNI:	Domni.	VINERI:	Dame.
MARȚI:	Dame.	SĂMBĂTĂ:	Domni.
MERCURI:	Domni.	DUMINECĂ a. m.:	Domni.
JOI:	Dame.	DUMINECĂ d. a.:	baie comună.

Baia de vane stă la dispoziție atât pentru domni cât și pentru dame, în toate zilele.

Bilete și cărți de abonament se pot căpeta în însuși localul băii (Strada Ferăriei 8.), apoi în tipografia fraților Schuller, în prăvălia domnului F. F. Widmann și în cofetăria dlui J. Eisenburger.

Onoratul public este respectuos rugat prin aceasta, a onora baia mea prin întrebunțare număroasă.

Cu toată stima:

(263) 6—26

S. BIRTHLER.